

МОНІТОРІНГ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ВЕБІНАР 5

Автор: **І.В. СОКОЛОВА**, доктор педагогічних наук, професор

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Критерій 8.

**Внутрішнє забезпечення якості
освітньої програми**

Критерій 9.

**Прозорість та
публічність**

ОСНОВНІ ТЕМАТИЧНІ ПЛОЩИНИ

Забезпечення якості:
суб'єкти,
рівні і сфери
відповідальності

Процедури, заходи для поліпшення
якості

Моніторинг
Оцінювання
Аудит

Практика моніторингових
досліджень

Критерій 8 – ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОП

СПРЯМУВАННЯ

Дозволяє оцінити, **наскільки дієвою є внутрішня система** забезпечення якості ДНМУ у контексті конкретної ОП, що є інституційним аспектом акредитації ОП.

Забезпечення
якості
у ДНМУ

ЦІЛІСНА СИСТЕМА ВЗАЄМОДІЇ всіх членів академічної спільноти, підрозділів та організацій у виконанні відповідних внутрішніх заходів і процедур, спрямованих на досягнення досконалості в організації освітнього процесу та забезпечення конкурентного лідерства здобувачів за конкретною ОП в умовах сучасної наукової сфери, постійних змін ринку праці та вимог роботодавців.

Завдання експертів: встановлення не тільки факту наявності такої **СИСТЕМИ**, а саме вчасне та адекватне її реагування на виявлені недоліки (чи здобутки) в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП

Внутрішня модель забезпечення якості

Мета: формування культури якості

Політика і система забезпечення якості: інформаційна відкритість, прозорість, узгодженість підходів, правил

Інструменти забезпечення і підтримки якості

Акредитація
(*accreditation*)

Аудит (*audit*)

Оцінювання
(*evaluation*)

Програми професійного розвитку викладачів

Процедури забезпечення якості: інституційна, програмна

Інструменти прозорості: EQF, ECTS, LO (результати навчання)

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ: ПРОЦЕДУРИ І ЗАХОДИ

Стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти

ЯКІСТЬ
ОСВІТИ

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

ЯКІСТЬ
ОСВІТИ

2) моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;

ЯКІСТЬ
ОСВІТИ

3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, НПП ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

ЗАКОН УКРАЇНИ
ПРО ВИЩУ
ОСВІТУ

ЯКІСТЬ
ОСВІТИ

б) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

ЯКІСТЬ
ОСВІТИ

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і НПП;

ЯКІСТЬ
ОСВІТИ

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

ЯКІСТЬ
ОСВІТИ

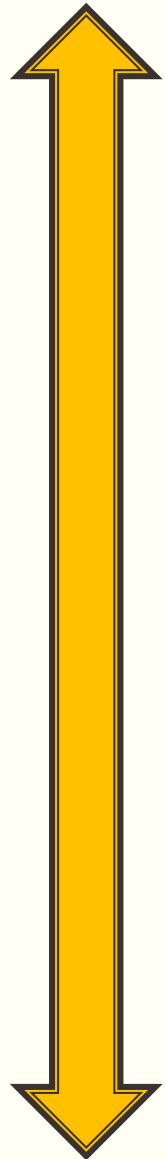
7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

ЯКІСТЬ
ОСВІТИ

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

РІВНІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПЕРШИЙ – здобувачі вищої освіти

ДРУГИЙ – випускові кафедри, гаранті освітніх програм, проєктні групи, групи забезпечення спеціальностей

ТРЕТІЙ – кафедри (викладачі, куратори академічних груп)

ЧЕТВЕРТИЙ – факультет (декан, заступники декану (методична) та вчені ради факультетів, дорадчі органи);

П'ЯТИЙ – дорадчі та консультативні органи (ректорат, НМ рада, студентське самоврядування тощо), структурні підрозділи

ШОСТИЙ – ректор, вчена рада університету, Конференція трудового колективу

Факультет

- Забезпечення організації освітнього процесу за ліцензійними умовами і критеріями акредитації ОП
- Упровадження та адміністрування освітніх програм (контроль за виконанням навчальних планів)
- Ресурсне забезпечення ОП (періодичний **аудит, моніторинг**)
- Консультативна допомога здобувачам
- Оцінювання кредитного навантаження на освітні компоненти
- Щорічний **моніторинг** якості організації освітнього процесу, задоволеності здобувачів освітніми послугами, освітніми траєкторіями
- Щорічний **моніторинг** потреб ринку праці щодо ОП\спеціальностей
- Проведення внутрішнього **аудиту**

Кафедра

- Забезпечення освітніх компонентів ОП
- Ініціювання, формування, реалізації освітніх програм \ освітніх компонентів
- Розробка та упровадження дисциплін варіативного циклу для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії
- Здійснення поточного **моніторингу якості** навчання за освітніми програмами
- Науково-методичне забезпечення ОП і супровід самостійної, науково-дослідницької роботи здобувачів
- Безперервний професійний розвиток викладачів та забезпечення відповідності ліцензійних умов
- **Моніторинг** кар'єрних шляхів випускників

Наглядова рада. Ректор.
Вчена рада ЗВО

Загально університетські структури.
Дорадчі і консультативні органи

РІВЕНЬ

- прийняття загально університетських рішень щодо формування стратегії і політик забезпечення якості
- Затвердження нормативний актів
- Затвердження програм дій і конкретних заходів
- Затвердження, моніторинг і закриття освітніх програм

ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА РЕАЛІЗАЦІЮ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

РІВЕНЬ

- розроблення і апробації загально-університетських рішень, документів, процедур, проєктів тощо;
- організація роботи із ліцензуванні і акредитації ОП;
- експертиза проєктів структурних підрозділів;
- моніторинг академічної політики університету

Науково-методична рада\ НМ відділ

- ✓ експертиза освітніх програм
- ✓ аналіз забезпечення освітнього процесу і ОП ресурсами (у т.ч. кадровими)
- ✓ Аналіз стану освітнього процесу
- ✓ аналіз підвищення кваліфікації НПП
- ✓ Науково-методичне супроводження освітнього процесу
- ✓ Формування рекомендацій з підготовки науково-методичного супроводження

Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Донецькому національному медичному університеті (наказ в.о. ректора ДНМУ №464 від 29.08 2020 р.)

РІВНІ І СФЕРИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ І ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Положення про систему
внутрішнього забезпечення якості
вищої освіти у ДНМУ

Положення про відділ управління
якістю освітнього процесу ДНМУ

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ДНМУ

СКЛАДОВІ:

система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності;

система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти: ПРИНЦИПИ

академічна свобода; відкритість до нових знань та критики;

чесність і толерантність у ставленні до всіх членів і партнерів;

автономія всіх структурних підрозділів університету;

взаємна вимогливість та довіра;

ініціативність; лідерство; суспільна відповідальність

ОСНОВНІ СУБ'ЄКТИ

□ проректор з НП та виховної роботи (організація освітнього процесу, ліцензування та акредитація,)

□ відділ забезпечення якості освіти (опитування студентів, випускників, працедавців і викладачів; професійний розвиток викладачів; участь у вдосконаленні навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання; дотримання норм академічної доброчесності)

□ кафедри, факультети (вдосконалення навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання);

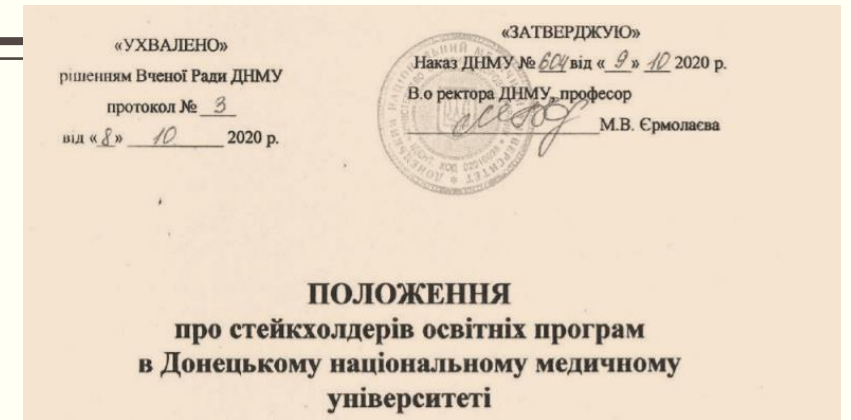
ПОЛІТИКА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Стандарт
Заклади повинні виробити політику щодо забезпечення якості, яка є публічною і складає частину їх стратегічного менеджменту.

Внутрішні стейкхолдери залучені до процесу розробки програм

Взаємна відповідальність за якість

«Стейкхолдери 1 (англ. Stakeholders) – фізичні та юридичні особи, які формують групи інтересів або групи впливу, до яких відносяться фізичні та юридичні особи, що мають легітимний інтерес у діяльності організації, певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність»

Внутрішні

Зовнішні

ЗАВДАННЯ ВНУТРІШНІХ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

впливати на забезпечення академічної доброчесності, прозорості та неупередженості академічної спільноти;

визначати траєкторії запровадження пріоритетних напрямків наукових досліджень, практичних інновацій у медицині (фармації);

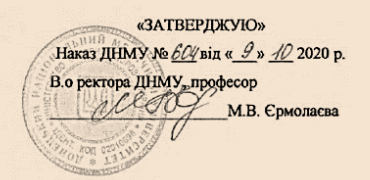
сприяти формуванню студентоорієнтованого навчання (Student-oriented learning) та з формуванням студентами власної траєкторії навчання (Liberal Arts Education);

впливати на покращення якості організаційного, методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу та практичних складових професійної підготовки;

надавати підтримку у сприянні покращення побутових умов здобувачів вищої освіти ДНМУ;

брати участь у моніторингу якості навчання і викладання;

«УХВАЛЕНО»
рішенням Вченої Ради ДНМУ
протокол № 3
від « 8 » 10 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про стейкхолдерів освітніх програм
в Донецькому національному медичному
університеті

Внутрішня модель забезпечення якості : окремі КОМПОНЕНТИ

АУДИТ (від латин. audio – чути, слухає; відповідно auditor – той, хто слухає, або той, кого слухають)

Освітній аудит – систематична і аргументована діяльність з виміру якості умов, процесів перетворення (розвитку) умов і результатів спільної освітньої діяльності суб'єктів системи освіти з метою оцінки міри їх відповідності акредитаційним вимогам і вимогам освітніх стандартів.

Метою аудиту є надання практичних рекомендацій викладачам і керівникам структурних підрозділів щодо рішення виявлених проблем, які стримують підвищення якості спільної освітньої діяльності суб'єктів системи освіти або досягнення стабільно високих показників якості освіти.

Залежно від предмету освітнього аудиту можна виділити різні його види:

аудит умов
(всіх або деяких);

аудит процесів
перетворення
умов;

аудит
підрозділу

аудит системи
оцінки якості
освіти;

аудит системи
менеджменту
якості
(системний
аудит), тощо.

ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ / окремих компонентів

- **оцінювання** освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет:
 - відповідності стандарту вищої освіти;
 - спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання;
 - досягнення заявлених у програмі результатів навчання

МОНІТОРИНГ В ОСВІТІ

Моніторинг – це супровідне оцінювання і поточна регуляція будь-якого процесу в освіті.

МОНІТОРИНГ В ОСВІТІ (лат. monitor — той, що нагадує, наглядає, зберігає) **спеціальна система** збору, обробки, зберігання і поширення інформації про стан освіти, **прогнозування** на підставі об'єктивних даних динаміки і основних тенденцій її розвитку та **розроблення** науково-обґрунтованих **рекомендацій** для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення ефективності функціонування освітньої галузі.

Мета моніторингу – виявлення та відстеження тенденцій у впровадженні механізмів і процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм в Університеті для рівнів вищої освіти, **встановлення відповідності** фактичних програмних результатів заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей.

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ: ОСНОВНІ АКЦЕНТИ

Моніторинг якості

**система послідовних і
систематичних заходів**

здійснюються з метою виявлення
та відстеження
тенденцій у розвитку якості освіти
у закладах освіти

встановлення відповідності
фактичних результатів освітньої
діяльності її заявленим цілям

оцінювання ступеня, напряду
і причин відхилень від цілей

внутрішній та зовнішній

МОНІТОРИНГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ : питання експертів

- Як** контролюється якість виконання програми та її складових?
- Як контролюється якість персоналу й його мотивація до виконання програми?
- Чи існує система оцінювання якості навчального середовища під час навчання/практики на робочому місці?
- Чи відповідає якість навчальних класів, обладнання вимогам, необхідним для успішного виконання програми?
- Як перевіряється вихідний рівень потенційних студентів?
- Як перевіряється успішність студентів з точки зору якості навчання, яких треба досягнути компетентностей, яких треба набути, і часу, необхідного для виконання програми та її складових частин?
- Як відслідковується працевлаштування випускників?
- Як організовано базу даних випускників?
- Чи збираються дані про задоволеність випускників програмою?

Нормативне регулювання моніторингу освітніх програм

Принципи

систематичності та системності

прозорості моніторингових процедур та публічності результатів

безпеки персональних даних

об'єктивності одержання та аналізу інформації

своєчасності та достатності (для прийняття управлінських рішень)

■ ДНМУ

Положення про порядок розроблення, затвердження, *моніторингу* та *періодичного* перегляду освітніх програм у Донецькому національному медичному університеті» затверджено Вченою радою ДНМУ у червні 2020 р. (уведено в дію наказом в.о. ректора 29.08.2020 р. № 464)

ПОТОЧНИЙ МОНІТОРИНГ І ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ПРОГРАМ

Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Донецькому національному медичному університеті (наказ в.о. ректора ДНМУ № 464 від 29.08 2020 р.)

Оцінювання

змісту програми у світлі останніх досліджень у даній галузі знань, гарантуючи, що програма відповідає сучасним вимогам

ефективності процедур оцінювання студентів

навчального навантаження студентів, їх досягнень і завершення освітньої програми;

навчального середовища і послуг з підтримки студентів, а також їх відповідність меті програми

очікувань, потреб і задоволення здобувачів стосовно програми

ОБ'ЄКТИ МОНІТОРИНГУ

- Фокус програми, очікувані програмні **результати** навчання, які враховують потреби сучасного ринку праці, запити роботодавців та професійній інтереси здобувачів вищої освіти;
- **структура і зміст ОП**, кредитне навантаження за компонентами програми, забезпечення можливості академічної мобільності та індивідуальної траєкторії навчання;
- доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання;
- умови реалізації освітньої програми та забезпечення якості (кадрові, навчально-методичні, матеріально-технічні, інформаційні);
- **результати запровадження освітніх змін, педагогічних технологій** в освітньому процесі;
- **дотримання принципів студентоцентрованого навчання;**
- використання результатів наукових досліджень у змісті освітньої програми;
- **оцінка якості** підготовки фахівців за відгуками роботодавців;
- організація та результати практичної підготовки здобувачів ВО;
- **результати навчання** та формування програмних компетентностей у здобувачів ВО;
- інші об'єкти, визначені у Програмі моніторингу.

СУБ'ЄКТИ. ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Суб'єкти, які беруть участь у підготовці, проведенні та аналізі результатів моніторингу:

- ❑ адміністрація, Вчена рада, структурні підрозділи (відділи) Університету в межах своїх повноважень,
- ❑ деканати, випускові кафедри, інші кафедри (за узгодженням із гарантом освітньої програми),
- ❑ гаранті ОП, члени груп забезпечення спеціальностей,
 - ❑ НПП Університету, здобувачі ВО,
- ❑ представники органів студентського самоврядування; зовнішні стейкхолдери (випускники програм, досвідчені фахівці, роботодавці)

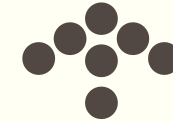
Методи моніторингового дослідження: опитування (анкетування, інтерв'ювання); тестування; спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю; фокус-група; аналіз документації; аналіз кількісних даних за встановленими в Університеті формами звітності

ЕТАПИ
ДОСЛІДЖЕННЯ

*Аналіз, інтерпретація
та оприлюднення
результатів моніторингу*

*Проведення
дослідження*

Підготовчий

ПРОГРАМА

моніторингових досліджень якості вищої освіти на
2019-2021 навчальні роки

Узагальнена мета моніторингових досліджень – упровадження процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої програми на рівні випускової кафедри відповідно до критеріїв акредитації; виявлення факторів і причин, що впливають на якість освітнього процесу; встановлення відповідності фактичних програмних результатів заявленим цілям освітньої програми, оцінювання причин відхилень від цілей.

Суб’єкти моніторингових досліджень (цільові групи респондентів): здобувачі вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою; члени групи забезпечення спеціальності; викладачі випускової кафедри; роботодавці (зовнішні стейкхолдери) тощо.

ТЕМИ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Задоволеність здобувачів організацією виробничої практики

Задоволеність якістю навчання і якістю ОП

Забезпечення принципу студентоцентрованого навчання за дистанційною формою

Експертна оцінка якості другої редакції освітньої програми

Експертне оцінювання компетентностей і результатів ОП
роботодавцями

Задоволеність випускників якістю освітньої програми

Задоволеність здобувачів варіативною компонентою ОП

Критерій 9 – прозорість та публічність

9.1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

- **Положення про права та обов'язки студентів ДНМУ**

Статут Університету 2019

6. Робочий час викладача

6.1. Робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу). Він включає час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків.

Норми обліку часу навчальної роботи для науково-педагогічних працівників затверджуються вченою радою університету.

Мінімальний та максимальний обов'язковий обсяг навчального навантаження викладача в межах його робочого часу встановлюється з урахуванням виконання ним інших обов'язків (методичних, наукових, організаційних) у порядку передбаченому Статутом Університету та Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом Університету.

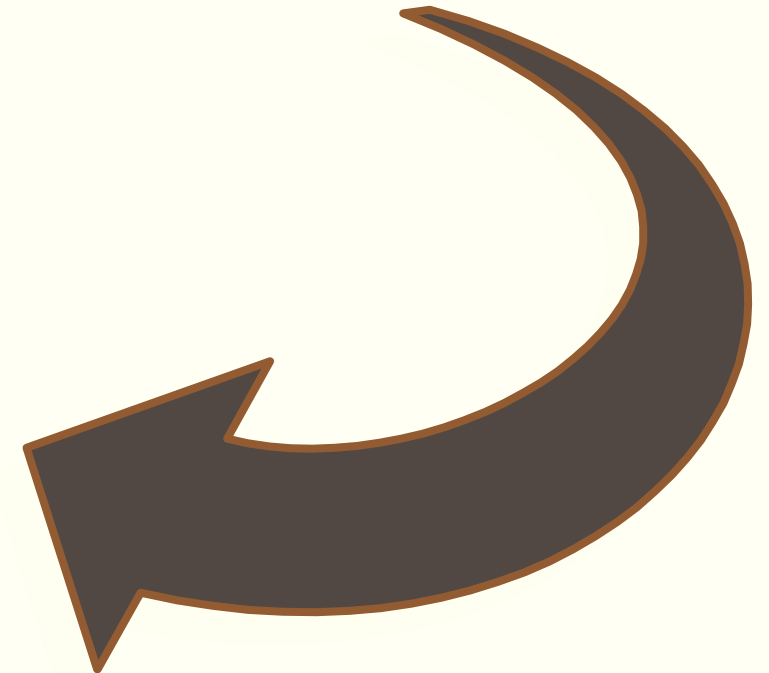
Ключові процедури і заходи

Ефект взаємодії:

результат

Критерій 9 – прозорість та публічність

9.2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Розпочалося громадське обговорення оновлених освітньо-професійних та освітньо-наукових програм.

Шановні викладачі, здобувачі вищої освіти, роботодавці та інші зацікавлені особи!

З 1 червня розпочалось громадське обговорення оновлених освітньо-професійних та освітньо-наукових програм.

Із попередніми зразками освітніх програм можна ознайомитись на сайті університету в розділі «Публічна інформація», або за прямим посиланням: <https://www.tdmu.edu.ua/gromadske-obgovorennya-program/>

Пропозиції та зауваження стосовно змісту освітньо-професійних та освітньо-наукових програм просимо надсилати впродовж місяця на адресу Відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти: eQ-sector@tdmu.edu.ua

Ваша думка дуже важлива для нас!

- [Проект освітньо-професійної програми Фармація, промислова фармація \(PDF\)](#)

[Форма для внесення зауважень до ОПП \(Фармація, промислова фармація\)](#)

1 Гарант освітнього процесу

2 Медицина (спеціальність 222 Медицина)

3 Електронна скринька для пропозицій, зауважень щодо освітньої програми: osvita@knmu.kharkov.ua

4 Навчальний план

5 Анкетування

ПРОЄКТ: Освітньо-наукова програма «Медицина»

ПРОЄКТ: Навчальний план «Медицина»

ПРОЄКТ: Навчальний план «Стоматологія»

Зауваження та пропозиції до проєктів просимо надсилати до 25.05.2020 у вигляді таблиці із зазначенням в темі листа "громадське обговорення" на e-mail: aspirantura@vnm.edu.ua

***Дякую
за увагу***